

Afventer forsiden

Bo Lidegaard
Uden mandat
560 sider
Gyldendal

Efter debatten sidst år om Trumps eventuelle køb af Grønland er det både sjovt og lærerigt at vide, hvor meget debatten har fyldt før, og hvordan den kolde krigs eskalering i fyrrerne satte gang i debatten om Grønland som militært knudepunkt: Og om samarbejdet mellem Danmark og USA. Det bruger Bo Lidegaard mange sider på at gøre os kloge på i den her mammutfortælling om en enfant terrible, en rebel, en af de næsten legendariske mennesker i dansk udenrigspolitik, som kunne slippe afsted med næsten hvad som helst.

En embedsmand der endte med at få en mere synlig rolle i storpolitik, end de færreste nu til dags er klar over.

Henrik Kaufmann var i sandhed en verdensmand, hvilket Bo Lidegaard giver et fornemt indtryk af i den nye biografi, som har baggrund i hans næsten 25 år gamle doktordisputats. Henrik Kaufmann nåede både at være konsulatsekretær i Washington, gesandt i Rom, Peking og Oslo, hvor han iøvrigt forsøgte at mildne spændingerne mellem Norge og Danmark.

I årene 1945-51 spillede han et slags dobbeltspil, idet han mente, at vi i stedet for at skulle være neutrale skulle være medlem af den atlantiske alliance. Og Bo Lidegaard fortæller yderst

detaljeret og informativt om, hvordan Kaufmann svigtede sin rolle som diplomat og gik enegang i samtaler med amerikanerne, som så siden kom som et chok, da den danske udenrigsminister så skulle mødes med de store i Washington. . . .

Ikke fair men det beskriver det engagement Kauffmann havde i at få sine egne idéer gennemført med baggrund i rejselyst, eventyr og hang til total indflydelse og trodsede på sin egen måde fællesskabets spilleregler, hvilket da også havde en grusom pris, som vi kan læse i Bo Lidegaards store bog.

Stor er den rent fysisk, men stor er den også i en lang række meget væsentlige afsnit, særligt om hans privatliv, som er blevet tilføjet med baggrund i flere kilder, end Lidegaard havde opdrevet til doktordisputatsen i 1996.

Vi får rigeligt med bud på, hvordan en høj begavelse, diplomatisk snilde og sans for storpolitik i ekstremt omfang kan føre til, at man et langt, langt stykke hen ad vejen kan "få lov" at gå enegang og spise kirsebær med de store.

Kauffmanns snildhed var optimal, han kunne helt sikkert være blevet en værre røver, hvad det jo også endte med, at han blev i den danske regerings øjne, da han blev anklaget for højforræderi.

Bl.a. gjorde han, fordi han nu mente, det var nødvendigt, og fordi han kunne, bruge af indefrosne, danske midler i USA og indtægter fra en mine i Grønland.

Jamen, hvorfor skulle han dog ikke det, som var det det mest selvfølgelige i verden.

Og hvorfor skulle han da ikke have lov til at lave aftaler med amerikanerne, når han nu havde mulighed for det, om Grønland. Selv om han altså på ingen måde havde mandat til det af den danske regering. Heraf titlen ***Uden mandat.***

Bo Lidegaard vidner med sin nye bog, der et stykke hen af vejen altså er gammel vin på nye flasker, om et fortræffeligt overblik samtidig med, at han har en evne til at få de mindste detaljer

til at virke betydningsfulde. Man kan ikke undgå at begejstres over hans skriveform. Den er serveret med lige strøg af elegance og enorm viden og et fantastisk kildemateriale med diverse noter og fodnoter.

En biografi af de helt store.